

Tko je kralj

Mala škola biblijske duhovnosti

Vugrovec, 20. 11. 2019.

Podignite, vrata (Ps 24)

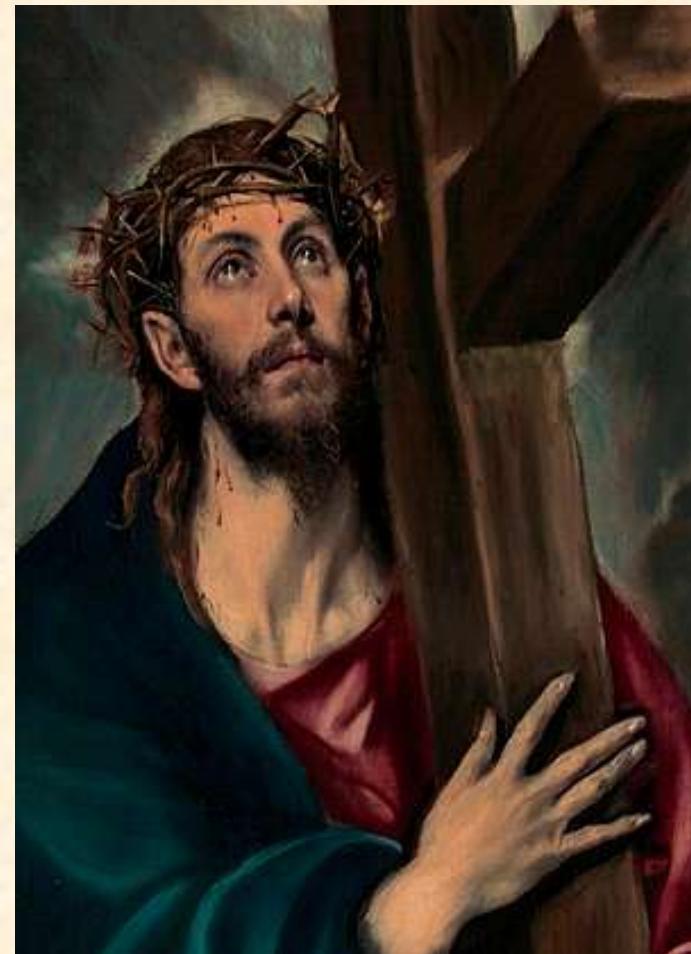
Music notation for the hymn "Podignite, vrata". The key signature is A major (no sharps or flats). The time signature is common time (indicated by '4'). The melody consists of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes, aligned with the chords: D, A, Hm, A, G, A, D.

D A Hm A G A D

Po-dig-ni-te vra-ta nad-vrat-ni-ke svo-je do-la-zí slav - ni kralj!

Moj kralj

- *Kako Bog kraljuje u mojem životu?*
- *Kakav je moj odnos prema vlasti?*
- *Kome služim?*

Gospodin kraljuje

- Ishodište Kristova zahtjeva (Mk 1,15)
- Približilo se Kraljevstvo Božje
 - Kakvu ulogu ima Bog u 15,18? Rok?
- יהוה kraljuje – zauvijek 15,18
 - Blagdan Sjenica u Zah 14,16:
- Iz svih naroda klanjat će se Kralju,
Gospodinu nad vojskama
 - Isus pred Pilatom:
- Moje kraljevstvo nije odavde (Iv 18,36)
- Ti kažeš da sam kralj (37)

Uspostava kraljevstva

u Božjem narodu
(1 Sam 8)

"Samuel At Ramah"
By James Tissot (1836-1902)

Samuel i kraljevstvo

- Što želi narod (**העם ha'am**) 1 Sam 8,10.19
- traži kralja (**מלך mælæk**)
 - Predstavnici u v4?
- Starješine, u v20 izravno
 - Uloga kralja: v5s.20
- *sudac* (**שפט šafaṭ** KS: da vlada v5s.20)
- i vojskovoda, ratnik (v20)
 - Samuelov osjećaj i procjena u v6?
- Nezadovoljstvo i neslaganje
 - Kako reagira u v6.21
- Molitva

Božji odgovor

- 1 Sam 8,7-9.22
- קול העם *qôl ha‘am* glas naroda (1 Sam 8,7)
- *Poslušaj glas!*
 - Naroda (7)
 - Njihov (9.22)
- Posvjedoči im otvoreno! (9)
 - *Mišpat* = Božji zakon
- מִשְׁפָט הַמֶּלֶךְ *mišpat hammælæk* (v9.11)
- Pravo kralja (11-18)

Kraljev Mišpat

- Pravo kralja, sažetak u 1 Sam 8,17:
- bit ćete mu *robovi* עֲבָדִים ‘abadîm
 - Egipat: **בית עבדים** *bet ‘abadîm* Izl 13,3 itd. (12x)
- “Uzimat će” (11.13.14.16)
 - Sinove, kćeri, imanje, sluge
- Sinovi – kao konji (11),
na polju, proizvode oružje (12)
- Kćeri kraljeve kućanice (13)
 - Sve za kralja

Odgovor naroda

- Narod ne prihvaca razloge (1 Sam 8,19)
 - Oni *ne slušaju glas* (v19)
 - Na što usmjereni (v20)?
- “naši ratovi” (v20)
 - Tko uspostavlja instituciju?
- *Postavi nam kralja!* (5)
- *Postavi im!* (22)
 - Postavio sinove za suce (1)
↔ Bog podiže suca (Suci 2,15; 3,9)

Unutarnji razlozi

- Razlozi za uspostavu (v1.3.5):
- Samuel *star* (v1.5)
- Nasljednici (v3.5): Joel, Abija
 - Cilj: pljen (v3)
 - Uzimaju mito (v3)
 - Iskrivljuju *mišpat* (v3)

Teološka problematika

- Po kojem uzoru u 1 Sam 8,5.20?
- Kao svi גּוֹיִם *gōjîm*
- “Odbacili su mene” (v7)
 - Odbačen Bog kralj (v7s)
 - Konstanta od izbavljenja v8
- Ostavili me (v8 usp. Ps 22)
- Služili tuđim bogovima (v8 usp. Izl 32)
 - da ide pred nama (1 Sam 8,20 ← Izl 32,1)
 - Kad izvedeš narod, Bogu ćete služiti (Izl 3,12)

Pravo kralja

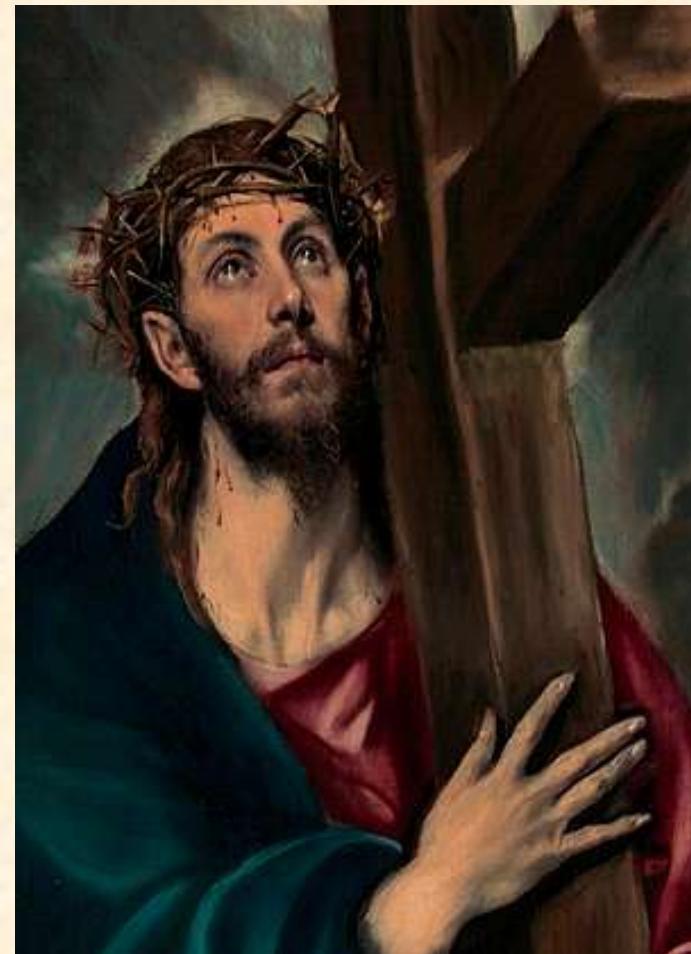
- Kome *desetina* 1 Sam 8,15.17?
- Od uroda
- Od stoke
- **kralju**
 - Vapaj Bogu (v18)?
- **Bez odgovora (v18)**
 - Uspjeh u v22?
- **“Svaki u svoj grad”**

Kralj Šaul

- prema nalogu iz 9,16 što Samuel radi u 10,1
- pomazuje Šaula (10,1) – nakana:
 - *voditelj* nad Božjom baštinom: נגיד *nagid* (10,1)
 - pomazanje od יהוה, a narod u 10,24?
 - proglašava kralja מלך [mélek] (10,24)
 - *Preokret* u 15,11?
- Šaul se okrenuo od Boga (15,11)
 - *Novi nalog* u 16,12, *izvršen* u v13?
- Samuel pomazuje Davida (16,13)
- plod: Duh zahvatio Davida

Moj kralj

- *Kako Bog kraljuje u mojem životu?*
- *Kakav je moj odnos prema vlasti?*
- *Kome služim?*

Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)

Sheet music for two voices in D major, 4/4 time. The lyrics are in both Serbo-Croatian and English.

Top Line (Treble Clef):

- Chorus: D (F#), A (A), D (F#), D7 (C#)
- Lyrics: Slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju,

Bottom Line (Bass Clef):

- Chorus: G (G), D (D), A (A), D (D)
- Lyrics: slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju!